

Secretul dictaturii

La rugămintea revistei "Scena" m-am deplasat sâmbătă, 17 aprilie curent, la Sala Palatului ca să scriu despre spectacolul **Banii și americanii**.

Producători: Teatrul "C. Tănase" și Filarmonica din Ploiești. Am fost interesat în primul rând de structura publicului. Cine dă 40 500 de lei pe bilet? Bani cu care s-ar putea mânca și bea o bere la o terasă mai modestă.

Lume diversă, dar nu "proastă". Vreo 800 de spectatori. Vârste de la 5 la 80 de ani, dominantă fiind în zona 45-60 de ani. Mulți copii și-au însoțit părinții și, evident, se plictiseau. Cei mici au inițiat o leapșă pe holurile exterioare și chiar printre sectoare. De altfel, pățania a fost fără pauză. Fluxul celor ieșiți la țigară sau cu telefonul mobil a fost continuu.

Am venit pomit împotriva unui public "mediocru" și am plecat revoltat și îndurerat de obediența lui. Nouăzeci la sută păreau oameni cumsecade, puteau fi intelectuali, muncitori, funcționari. Foarte puțini erau șmenari sau handicapați. Li s-a servit o făcătură. Kitsch-ul tinde spre artă, dar se oprește la o "estetică leneșă" a goblenului, transformă pe Laocoon și Venus din Milo în bibelouri de porțelan. Spectacolul produs de "Tănase" și "Filarmonica Ploiești" nu a făcut decât să ia banii degeaba. Iar americanii, de unde? Publicul, fără a fi încântat, a înghițit, a aplaudat conștiincios dar nu cu entuziasm, după fiecare număr. Așa cum, în aceeași sală, aplauda și scanda la comandă. Sunt sigur că, de li s-ar fi oferit un spectacol măcar onorabil, bieții oameni ar fi simțit diferența și s-ar fi bucurat cu adevărat.

Așa, sunt primii vinovați că au răbdat. Secretul dictaturii la noi: românul înghite ce i se dă. Când nu e cafea sau vodcă bună, bea nechezol și spirt medicinal. Se strâmbă un pic, dar nu se revoltă, e aproape bucuros "că îl are și pe ăsta". În cazul afacerii puse la cale de Teatrul "Tănase" nu se poate aplica zicala "Doamne ferește de mai rău". Mai rău nu se poate.

Am răbdat aproape trei ore și am plecat cu regretul că l-am pierdut pe Horațiu Mălăele. Am aflat ulterior că, de fapt, domnia sa n-a participat. A fost implicat abuziv de organizatori, care i-au folosit numele și pe care i-a dat în judecată. Foarte bine! La crenelul cu ei!

Ce-am văzut la Sala Palatului pe 17 aprilie? O scenă mare și goală.

Nici o scenografie. Lumina? Câteva spoturi manevrate la întâmplare.

Muzica a fost pe bandă, amplificată excesiv, lamentabilă calitativ.

Orchestra revoluționar numită "Flacăra Prahovei", dirijor I. Pană, parte a

Filarmonicii, a intrat numai la partea de muzică populară (o oră) și chiar și acolo a făcut mai mult *play-back*. Soliștii de muzică ușoară au făcut și ei *play-back*. Sonorizarea proastă le-a răpit orice șansă de a fi percepuți.

Titlul a fost doar un pretext, anulat și acela. Prezentatoarea, Violeta Barac, care a citit mereu, încurcându-se totuși la fiecare frază, și aceea agramată, a spus că șeful ei, producătorul Ion Postelnicu, s-a gândit la un spectacol cu "americani și verzișori". Dar ea (fată deșteaptă!) i-a propus să facă un "ospăț românesc" cu "bucate alese" muzicale și umoristice. Deci care o fi fost "ideea lui Bițu Fălticeneanu" anunțată pe afiș? Nici "ospățul" n-a fost prea românesc pentru că multe melodii au fost în italiană, iar baletul Teatrului "Tănase" a evoluat (total asincron) în costume și cu gesturi sugerând mișcarea chelnerilor și picoliștelor dintr-o pizzerie. Deși tinere, balerinele nu doreau sau nu izbuteau, în mișcărilor voit acrobatice,

Irina Loghin live

să-și salte fundul mai mult de o șchioapă. Numai două dintre ele au făcut o roată și apoi, epuizate, au găfăit cinci minute.

Din partea umoristică am beneficiat doar de 10 minute cu Stela Popescu și Al. Arșinel și de 8 minute absolut jenante cu prof. univ. Dem Rădulescu, "dascăl al școlii românești de teatru de clasă mondială" etc.,etc. Primii doi, el cu vocea răgușită, s-au lăudat un pic cu notorietatea lor, au spus vreo două bancuri vechi. El a emis, încercând să-și domine problemele vocale, un cuplet politic nesărat. Apoi au făcut împreună un scheci curățel, bazat pe un qui-pro-quo de vulgaritate moderată stil "album duminical anii '70".

În schimb, dl. prof. univ. UATC Dem Rădulescu a intrat doar până la sferul scenei cu o mână în buzunar și a recitat, cu dicție altfel bună, dar grăbit, fără farmec și nuanțe, un monolog sinistru, care se voia politic, înțesat cu vulgarități. Am aflat cum "Ceaușescu a luat pielea de pe noi și llescu ne-a dat înapoi... pielea" (ultimul cuvânt rostit cu apropo). "Apoi l-am ales pe Constantinescu ca să stăm patru ani capră." "Iar Bucureștii se va numi Poiana Țapului", a plusat actorul. "Ciorbea ne-a luat ciorbița" a fost cel mai izbutit calambur, așa că vă dați seama... A urmat relatarea unei conversații între două femei dintr-o piață a Craiovei. E clar însă că

nici chivuțele nu vorbesc atât de ușt. Poanta serii: el a violat-o, ea l-a mușcat de... tenis. La atât de "reușita" paronimie, dl. prof. a răs singur, publicul adult fiind cu ochii în patru ca nu cumva să fi înțelese odraslele "poanta". Nici un pic de umor.

Secțiunea de muzică "populară" a curs interminabilă, insuportabilă. În fapt a fost vorba de un ceas de folclor suburban. Benone Sinulescu a făcut *play-back* într-un costum de controlor RATB. Irina Loghin, cu voce, costum și prezență superioare, a cântat și *live*. Din păcate, tot despre utilitatea palmelor părintești și spleen-ul dat de bătrânețe și impotență. Deși nu o bisă nimeni când se făcea că pleacă, ea se întorcea mereu și oferea bisuri, între care cel cu "Groparule nemernic, sever, dur și brutal/Deschide-mi iar mormântul în groapă ca să sar". Câte epitete pe capul bietului gropar! La Irina Loghin jalea era cântată în ritm săltăreț.

Mai rău a fost că Irina Loghin a aduș-o și pe fiica sa. Irinuca, 21 de ani, "studentă la particular în anul trei la drept și anul doi la litere", cum a prezentat-o mămica, face foarte bine că studiază. Întrucât în muzică n-are șanse. A mimat în cinci minute trei piese oribile, într-un *play-back* în care orchestra ostenită mișca aiurea arcușurile.

Cel mai izbutit a fost numărul de *happening* oferit de Irina și Benone când

au ajuns la duetele pregătite. Aici, zbang!, au căzut stațiile de amplificare și două microfoane. Cântăreții s-au descurcat bine, au trecut peste (în fine!) huiduieli cu zâmbete largi și, în cele din urmă, făcându-se că-și pasează un microfon valid, au continuat *play-back*-ul. Publicul, a revenit la aplauze politicoase.

Muzica ușoară a fost tot mimată, cu stația imposibil de tare. Orice om de pe stradă făcea față la fel de bine. Cântărețele nici măcar nu erau sexy și jocul lor de scenă era un fel de gimnastică aritmică de învioreare. Recordul antitalentului: Georgiana Alberta (și mai cum?).

De fapt, tot programul muzical al șuşanelei a constat într-o audijie de benzi în condiții tehnice improprie. Să dai 40 000 de lei pentru trei ore de muzică de mahala, și aia pe bandă, și câteva minute de "umor"! Numai bietul public român învățat cu dictatura e în stare de asta. Dar avem guvernele și spectacolele pe care le merităm.

Nu știu cine patronează Teatrul "Tănase" și Filarmonica ploieșteană. Oricum, nu sunt antreprize particulare. E vorba de bani publici risipiți cu același cinism cu care, din 1996, "reformiștii" continuă în sunet de fanfară activitatea distructivă a predecesorilor.

Horia Gârbea

Sf flash

Iubirea de Patrie

Nu iubiți Actorul!" mi-a reproșat de curând un jurnalist de televiziune. (Aveam vina de a fi îndreptat o mustrare spre niște fineri absolvenți de Actorie la o facultate particulară. Socoteam că am datorita să le spulber inconștienta dorință de a intra în această meserie, devenind astfel cel mult actori de serie.) Menționez că pluralul din imputarea adresată mie se referea la întreaga breaslă a cărei țară era, la acel moment din timp, întruchipată de o singură persoană. Cu privire la majusculă, îmi aparține. Având în vedere că apostrofarea reprezintă o frântură de conversație, mi-am luat libertatea să o redactez așa cum, în mod sigur, domnul cu pricina a gândit-o. *Actorul* sau *Patria*. Cine, spunând "iubire de Patrie", s-a referit la o simplă, neînsemnată, oarecare țărișoară și nu la una cu verticalitatea și prestația pe care numai o majusculă o poate exprima? Adică la un mit, o făptură ireală, copleșitoare, ca femeia în alb din *Casanova* al lui Fellini,

creatură de care nu ai dreptul să te apropii; te simți dator să o divinizezi, dar de fapt îți inspiră teamă, de la distanță. Sau, câți dintre cei care au clamat această "iubire de Patrie" nu au rostit cu emfază cuvântul care, bietul, în loc să o remarce pe ea, îi laudă tot pe ei, adoratorii? *Patria*, rostită accentuat, exploziv, de către cei care răstoarnă capul pe spate de mândrie, flatați de complimentul pe care parcă și-l adresează lor. *Patria* care, dacă sonoritatea ar permite, cere, ca și *românul*, multiplicarea literei direct proporțional cu afecțiunea.

Curtezanilor de *Patrie* și de *Actor* vreau să le reamintesc că iubire înseamnă să ajuți la vindecarea bubelor, nu să le ignori, uituc, halucinat de propria dragoste. Caragiale, cel care a știut cu prisosință acest lucru, credea cu sinceritate nu în "declamațiunile galante", ci în "caldele băți de inimă, pe tăcute".

Mirona Hărăbor